

סידור

לא

מחזרים

סידור

לא מחזירים!

ירוק, לא עדיין...

אחד האתגרים הגדולים איתם מתמודדת האנושות של היום, הינו הפגיעה בכדור הארץ.

לא צריך להיות שותף בארגוני ה'ירוקים' כדי להבין שדורנו מייצר פסולת, זיהום ומפגעי טבע, כמו שלא היה מעולם.

הרשויות העולמיות משקיעות מאמצים מרובים, בניסיון להתמודד עם הבעיה, ולמזער ככל האפשר את נזקי הטבע הנגרמים בשל כך.

אחד הפתרונות הישומיים הבולטים הינו המחזור. המחזור מונע שימוש במשאבי טבע, על ידי שימוש חוזר במשאבים קיימים.

תחום הנייר משמעותי בפעילות המחזור, שכן פסולת הנייר רבה מאוד, ותופסת כשליש מכמות האשפה. האמת היא שאין בכך פלא. כולנו משתמשים יום יום בנייר; לומדים בספרים, כותבים במחברות ובדפים, מקבלים דברי דואר כמו קבלות, הזמנות וחשבונות, ומדפיסים בלי סוף. בל נשכח שבסופו של דבר, מרבית השימושים בנייר הינם לצרכים חד פעמיים. לא נקרא מחר את העיתון שקראנו בו היום, והדף שכתבנו בו אתמול לא ישמש מחר פעם שניה...

וחוזר - חלילה!

זכה דורנו שכתבי הקודש בו מצויים בשפע רב. דברי התורה מתרבים ומופצים כפי שלא היה מעולם. די בהצצה קלה בארון הספרים של כל חתן

צעיר, תמצאו שם כל מה שאף תלמיד חכם מהדורות הקודמים לא העז אפילו לחלום...

כל צורב מתחיל מדפיס קונטרס חידושי תורה אישי. הכל בעלות זולה ובצורה קלה ונגישה.

עד כאן הכל טוב ויפה, ואפילו מבורך.

אבל...

בד בבד עם ריבוי כבוד התורה, עלול לצאת מכשול גדול של בזיון התורה ושמות הקודש, חלילה.

הכיצד?

מישהו ממדפיסי הספרים או המחברים, טרח לבדוק מה קורה עם שאריות ההדפסה והכריכה שלו במפעל?

סביר להניח שרבים אינם יודעים, שיש בכלל כזה דבר 'שאריות הדפסה וכריכה', וקל וחומר לא יודעים שיש צורך לבדוק מה קורה איתן...

אז, הנה הסבר קצר על מה שקורה בפועל:

בתי הדפוס והכריכות הינם מגדולי היצרנים של פסולת הנייר, ולא בכדי.

כמו בכל פס יצור, בעת תהליך הדפסת וכריכת ספר, נגרמות תקלות בשלבים השונים: בהדפסת הגיליונות, בקיפול, בחיתוך, בתפירה בהדבקה, בחיתוך הסופי של גודל העמוד ובכריכה. כך נוצרות כמויות ענק של גיליונות וקונטרסים פגומים למאות ולאפים, ומשטחים שלמים של ספרי קודש מוגמרים, עם פגמים קלים בלבד. (כגון: נטיה של ההדפסה, סטיה בשוליים וכדו').

הנייר הלבן מבוקש מאד בתעשיית המחזור, הרבה יותר מנייר הכרומו. הואיל ועלויות מחזורו זולות משמעותיות, מעלות המחזור של נייר הכרומו.

וכאן מתחילה הבעיה הגדולה.

חברות הנייר משלמות בכסף או בטובות הנאה, למפעלים המעבירים נייר למחזור. כך יוצא שבתי דפוס וכריכות רבים, מעבירים את שאריות ההדפסה והכריכה המצטברים אצלם, לחברות איסוף הנייר. כולל שאריות ההדפסה של ספרי הקודש.

משטחים של ספרי קודש שלמים עם פגמים קלים

בתהליך העיבוד, הנייר עובר איבוד והשחתה, לקראת הפיכתו לנייר חדש. פעולות אלו אינן יכולות להיעשות בכתבי קודש ובשמות הקודש, בנוסף לעצם העניין של שימוש בחפצי קדושה ומצווה לתשמישים בזויים.

תהליך האיבוד - העיבוד מתרחש בכמה שלבים.

ראשית, הנייר הנאסף מגיע למרכז ריכוז ומיון, שם ממיינים בין הנייר לקרטון, ודוחסים את הנייר ל'קוביות' ענק.

הנייר עולה במסוע לעבר הבריכה

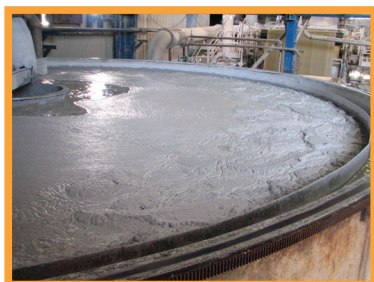
משם מועברות 'קוביות' הנייר למפעל הנייר. מסוע מעלה אותן לעבר ברכה ענקית, אשר בפתחה סכין ערבול, החותך וגורס את הנייר. הנייר נכנס לתוך הברכה, המלאה במים וחומרים כימיים, אשר

מוחקים את הכתב. הנייר מתפרק לסיבים, עד שנהפך לעיסה. את התערובת הנוצרת מתיזים על רשת גדולה, הנעה במהירות על גבי מערכת גלילים, לשם סחיטת עודפי המים מהסיבים ושטיחת העיסה. משם נכנסת העיסה לתנור, בו היא הופכת לגליל נייר ענק. הגליל המוגמר נחתך לרצועות צרות, מהן מייצרים 'נייר ביתי מתכלה', מילים 'מכובסות' לנייר טואלט, ניירות טישו ומגבות נייר.

החומר נכנס לסכין הערבול

תהליך איבוד הנייר בתוך הבריכה והפיכתו לעיסה

התוצר המוגמר ממנו מיוצר נייר ביתי מתכלה

הוצא - הדרכ והוצא

במשך שנים נשלחו כתבי קודש רבים למחזור, ואין פוצה פה ומצפצף. היו, אמנם, בודדים שמחו על הדבר, אולם לא היה בכוחם להתמודד עם גופים גדולים, ולהשפיע על מפעלי הנייר.

אולם לא לעולם חרפה ובזיון.

לפני כעשור הוקם גוף הלכתי בשם "ועד ההלכה לענייני גניזה", בהכוונת גדולי ישראל וצוק"ל ושיבלחט"א, במטרה למנוע את בזיון הקודש, ולשמוע את זעקתם האילמת של כתבי הקודש המוחללים.

"ועד ההלכה לענייני גניזה" מפקח על בתי הדפוס והכריכות, לבל יעבירו את השאריות למחזור, אלא לגניזה כדת וכדין". מסביר הרב כהנוביץ, מזכיר 'ועד ההלכה'.

בתחילת הדרך היה צורך בעמל רב, על מנת לשכנע בתי דפוס וכריכות

להצטרף לפיקוח. ואל תהי קלה בעיניכם. שכן בעוד שעבור כל שק נייר המועבר למחזור הם מקבלים תשלום, הרי שבעת שליחת השק לגניזה, עליהם לשלם עבור הטיפול והקבורה. (הגם שהמחיר אותו הם משלמים הינו מחיר נמוך במיוחד, שאינו מכסה אפילו את עלות הטיפול).

למעשה, גם לאחר שביט דפוס או כריכה הצטרף לפיקוח וקיבל אישור כשרות, 'ועד ההלכה' ממשיך ומפקח, ועורך ביקורות פתע רבות. "צריך חוש ששי וחוש ריח מפותח..." מספר הרב כהנוביץ "בעל כריכה יכול להראות לנו שק גרש בגניזה, מונח בקדמת בית העסק. אולם בסיור קצר במקום, משהו 'לא מריח'. לפי

הנני לאשר כי בית הדפוס / כריכה / לוחות
דוגמא בלבד
רש"ט

שם/תחנת פיקוח והאגרות
"ועד ההלכה לענייני גניזה"

בכל הנגזר לטיפול בשאריות הדפוס והכריכה
כדת ובהלכה כראוי לכתבי הקודש

תוקף אישור זה עד יום
תלוי באגז על החתום

חתימה
חתימה

הערה: אין רשות "ועד ההלכה לענייני גניזה" ובה כותב יוכל להפריח ולקחת בכל עת
"אשר לנפש העדה"

טל: 02/6247814 סמס: 02/6247819 ד"ר: 02/62468 י"ד: 02/62468

דוגמא לתעודת האישור על ידי 'ועד ההלכה'

כמות היצור, שק גניזה אחד הוא מעט מידי עבורו. סיבוב קצר באזור מגלה כי בצד האחורי עומדים שקים עמוסים, ממתינים למשאית המחזור..."

"לו הייתם רואים", הוא שח בכאב, "אלו ספרי קודש הוצאו מתוך שק המחזור, הייתם נאחזים חלילה. סידורים, חומשים, גמרות, ספרי ראשונים ואחרונים, ומה לא? יושב יהודי תלמיד חכם בביתו, ומשקיע את כל מרצו, כוחו וזמנו בהוצאת חידושי תורתו לאור. סוף סוף הוא יכול לברך על המוגמר, ומוריד את הספר לדפוס. הוא בטוח שכעת הוא יכול לשתות 'לחיים', אולם אינו מעלה על קצה דעתו כי שאריות הספר שלו, יבקרו אצלו בבית בשבוע הבא - - - בצורת נייר טואלט רח"ל!"

"חשוב להבין כי עיקר ההצלחה טמונה בכח הציבור", מדגיש הרב כהנוביץ. "ברגע שמוציא לאור או מחבר ספר, זה יכול להיות גם אברך המדפיס קונטרס חידו"ת, מגיע למו"ל או לבעל בית הדפוס או הכריכה (יש מפעלים המבצעים רק את ההדפסה או הכריכה, ויש המבצעים גם וגם), ודורש אישור כתוב וחתום על ידי 'ועד ההלכה לענייני גניזה', כי שאריות ההדפסה והכריכה מועברים לגניזה ולא למחזור, הרי שבעל בית הדפוס יבין, לפחות משיקולים מסחריים, כי שווה לו לשתף פעולה. והיה, אם אין ברשותו אישור כזה - אין משתמשים בשרותיו! זו מצוה הבאה בעברה לכל דבר. ככל שהדרישה הציבורית תלך ותגדל, מפעלים נוספים יצטרפו לפיקוח".

קונטרסים שלמים שניצלו ממיכל המחזור

גליונות קודש במיכל אמניר

מרן הגר"נ קרליץ זצ"ל: החשש ששאריות הדפסה וכריכה יגיעו למחזור, מצוי יותר מאשר נייר עם חשש חילול שבת.
הצטרף למהפכה הקדושה, והכנס אישור זה בספרך!

מטעם רבינו כ"ק מרן הגאב"ד שליט"א ורבותינו הגאון"צ הבד"צ דפעה"ק ירושלם ת"ו

אזהרת התורה בענין גניזת השמות למחברים, מוציאים לאור, מדפיסים וכורכים ספרי קודש

היות ונתברר לנו שחלקי ספרים חדשים העורפים הנשארים בבתי הדפוס ובכריכויות נשלכים לאשפה וחלק גדול מהם נמכר לבית חרושת ליצור חומר גלם לעיבוד ניר טואלט רח"ל.

לכן הננו מודיעים **שאסור ליתן להדפיס** או לכורך ספר או כל דבר שיש בה דברי תורה ודברי קדושה, במקום שלא בטוח מראש, ששמירת השאריות והשמות וגניזתן תהינה כדת וכהלכה, והחוב **מוטל על כל מדפיס, כורך, מחבר ומוציא לאור**, לברר זאת בבירור גמור.

האזהרה חל על כל מחבר או מדפיס או מוציא לאור ספר, כולל, ישיבות, מוסדות ויחידים המדפיסים חידושי תורה או עניני מוסר לזכות את הרבים, וכן עתונות, שבועונים וירחונים שיש בהם דברי תורה, מחוייבים לדאוג מראש מה יהיה גורל השאריות (השמות) דהיינו הדפים הראשונים המשמשים לנסיון (הנקרא בספרי הפוסקים "פראוועס") וגם גליונות "ההגהות" (הנקרא קארעקטן), וכן הדפים והגליונות שנמצאו מקולקלים, וכן בכריכויות שנותרים גליונות או דפים מיותרים וכדו' וכדו'.

עליהם לדעת שגודל האיסור הנורא של ביזוי ספרים וגליונות קודש, מוטל על כל מי שיש לו יד ועסק בהנ"ל, ועל כל מי שמסייע או גורם לזה במישרין או בעקיפין, לא תועיל לו אמתלא לגולל את האחריות מעצמו ולהטילו על אחרים, ויזהרו לנפשם מגודל העונש המובא בספרים הקדושים ע"ז ה"י.

כמובן כי אלו הדפוסים והכריכויות שימשיכו ויגרמו לחילול ספרי וגליונות קודש ח"ו, ויפקירו "השמות" לבזיון רח"ל, נאלץ לפרסמם שימנעו מלהדפיס בדפוסים אלו ומלכוך בכריכויות אשר אינם נוהגים באיסור חמור זה.

מחברים ומולי"ם, ישיבות, מוסדות, דפוסים וכריכויות עליהם להתקשר **ליועד גניזה כללית** שיטפלו בגניזת "השמות" ולשלם את ההוצאות, ויהיו בטוחים ש"השמות" יגנוזו כהלכה.

ונזכה לראות במהרה בהתגלות כבוד מלכות שמים, בביאת משיח צדקנו בב"א

הכו"ח הביד"צ דפעה"ק ירושלם ת"ו י"ט סיון תשנ"ט

נאם ישראל יעקב פישר ראב"ד	נאם בנימין ראבינאוויץ	נאם אברהם דוד הורוויץ
נאם משה שמרנבך	נאם משה הלברשטאם	נאם מאיר בראנסדארפער

הנני מצטרף עם הגה"צ הביד"צ שליט"א ובודאי חיובא רמאי על כל מו"ל ומחבר להביא השאריות לגניזה כדת של תורה, והשומר על משמרת התורה (השמות הקדושים) ישמרהו שומר ישראל מכל צרה וצוקה ויראה ברכה בעבודת הקודש ולחזות בנועם ה' בביאת נא"צ בב"א

נאם **ישראל משה בלאומיר** הגה"ק מהרי"צ צדוק"ל **דושננסקי** רב ואב"ד פעה"ק ת"ו

בתי הדפוס והכריכיות שקבלו על עצמם את פיקוח "ועד ההלכה לענייני גניזה":

שם הדפוס / הכריכיה	כתובת	ישוב	טלפון	לוחות	דפוס	כריכיה
אורן	אוגדה 1	מישור אדומים	02-5909475		✓	
אורנים	אוגדה 1	מישור אדומים	02-5351597		✓	✓
אמונה וחסד	מעשה חושב 8	ירושלים	02-6715501	✓	✓	✓
ברקאי	הסדנא 5	ירושלים	02-6729143		✓	
דודו	א"ת קרית ארבע	קרית ארבע	02-9961456	✓	✓	✓
דורות	מרכז ספיר 7	ירושלים	02-6512662		✓	
העיר העתיקה	בית הדפוס 30	ירושלים	02-6661999	✓	✓	✓
וייס		קבוץ נתיב הל"ה	02-9905111			✓
חיש	א.ת. רמלה	רמלה	08-9245749		✓	✓
לאור	בית הדפוס 31	ירושלים	02-5326712	✓	✓	
ליין	אוגדה 10	מישור אדומים	02-5909990		✓	✓
למברגר	עין יעקב 6	ירושלים	02-6285686		✓	
מילר	האומן 26	ירושלים	02-6783806			✓
שרון	אוגדה 3	מישור אדומים	02-5909466	✓	✓	✓
תורה וחיים	אוגדה 3	מישור אדומים	02-5909466		✓	✓
שרון	אוגדה 3	מישור אדומים	02-5909466	✓	✓	✓
תורה וחיים	אוגדה 3	מישור אדומים	02-5909466		✓	✓

לברורים ושאלות בנושא ניתן לפנות ל'ועד ההלכה לענייני גניזה':

טלפון: 02-6247814

דוא"ל: gnizagniza@gmail.com